

11.9.2026

OKV/682/10/2026

OKV/682/10/2026-OKV-5

APULASIOIKEUSKANSLERI

KANTELU

Olette 12.3.2026 oikeuskanslerille osoittamassanne kantelussa arvostellut Loviisan kaupungin ja sen viranhaltijoiden menettelyä. Kantelunne mukaan kaupungin ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen jätti kirjaamatta diaariin suullisesti puhelimitse esitetyn selvityksen. Lisäksi kerrotte, että kotirauhanne piiriin kuuluvia puita on käyty kuvaamassa 30.10.2024 ilman ennakoilmoitusta. Lisäksi arvostelette sitä, että ympäristöpäällikkö on antanut päätöksen tietopyyntöön muutoksenhakuohjauksineen lähes viiden kuukauden kuluttua pyynnön esittämisestä. Näkemysenne mukaan kaupunginhallituksen 9.2.2026 päivättyyn kanteluratkaisuun liittyvässä kuulemisessa on tapahtunut menettelyvirhe, kun Teille ei ole varattu tilaisuutta antaa vastinetta ennen asian ratkaisemista. Lisäksi näkemysenne mukaan ympäristöpäällikkö on ollut esteellinen lautakunnan esittelijänä ennakkoasenteensa perusteella lautakunnan käsitellessä luonnonsuojelulain mukaista rauhoittamisasiaa. Kerrotte ympäristöpäällikön olevan siinä käsityksessä, että puiden istuttaminen olisi niiden luonnonsuojelulain mukaisen rauhoittamisen este.

SELVITYS

Loviisan kaupunki on antanut siltä pyytämäni selvityksen ja lausunnon, johon sisältyy ympäristöpäällikön henkilökohtainen selvitys.

VASTINE

Olette antanut vastineenne.

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

RATKAISU

Sovellettavat oikeusohjeet

Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu.

Hallintolain (434/2003) 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta kuin momentin 1–6 kohdissa mainitusta erityisestä syystä vaarantuu.

Hallintolain 53 b §:ssä (368/2014) säädetään hallintokantelun käsittelystä. Sen 1 momentin mukaan valvova viranomainen ryhtyy niihin toimenpiteisiin, joihin se hallintokantelun perusteella katsoo olevan aihetta. Jos kantelun johdosta ei ole aihetta ryhtyä toimenpiteisiin, siitä tulee viivytyksettä ilmoittaa kantelun tekijälle. Saman pykälän 2 momentin mukaan hallintokantelua käsiteltäessä on noudatettava hyvän hallinnon perusteita ja turvattava niiden henkilöiden oikeudet, joita asia välittömästi koskee.

Hallituksen esityksessä ([HE 50/2013 vp](#), s. 53–54) lainkohdan yksityiskohtaisissa perusteluissa on todettu, että koska hallintokanteluasiassa ei päätetä kenenkään oikeudesta, edusta tai velvollisuudesta, hallintolain menettelysäännökset eivät tule yleensä kaikilta osin sovellettaviksi kanteluasioissa. Vaatimus kantelun välittömänä kohteena olevien henkilöiden oikeuksien turvaamisesta kuitenkin edellyttää, että hallintokantelun käsittelyyn ja ratkaisemiseen osallistuvat virkamiehet huolehtivat ratkaisun perusteeksi tarvittavien oikeudellisten ja tosiseikkojen riittävästä selvittämisestä. Kantelijan asema korostuu yleensä tilanteissa, joissa on kysymys kantelijan omasta asiasta eikä säännönmukaista muutoksenhakumahdollisuutta ole käytettävissä. Vaikka kantelija ei olisikaan kanteluasiassa asianosaisena tai vastapuolena, oikeusturvasyistä saattaa kuitenkin olla tarpeen, että myös kantelijalle varataan tilaisuus vastineen esittämiseen. Kantelijan kuuleminen voi olla tarpeen muutoinkin asian selvittämiseksi.

Asiassa saatu selvitys

Loviisan kaupunginhallitus on selvityksessään ja lausunnossaan viitannut Loviisan kaupunginhallituksen päätökseen 9.2.2026 § 39, joka koskee kanteluvastaustanne muun ohella kantelussanne esitetystä tietopyyntöön vastaamattomuudesta ja tietojen kirjaamattomuudesta sekä ympäristöpäällikön esteellisyydestä.

Loviisan kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan kanteluasian valmistelussa ei ole ollut hallintolain mukaista velvollisuutta varata Teille tilaisuutta vastineen antamiseen ympäristöpäällikön vastauksesta, koska Teitä ei voida pitää asiassa asianosaisena eivätkä oikeus-turvasyyt ole vaatineet, että Teitä olisi tullut asiassa vielä kuulla.

Loviisan kaupungin ympäristöpäällikön henkilökohtaisen selvityksen mukaan hän ei ole ollut esteellinen käsittelemään luonnonsuojelulain mukaista rauhoitusasiaa. Hänen mukaansa hänellä ei ole vahvaa ennakoasennetta istutettujen puiden rauhoittamiseen, vaan hän on muodostanut kantansa koulutukseensa (ympäristöbiologi/kasviekologi FM) perustuvan substanssiosaamisen kautta. Ympäristöpäällikkö on myöntänyt kuvanneensa kantelijan kiinteistön rajalla sijaitsevaa kohdetta kadulta.

Arviointi ja johtopäätökset

Siltä osin, kun kantelunne koskee puhelimitse esitetyn selvityksen diaariin kirjaamatta jättämistä ja tietopyyntöön saamanne vastauksen viipymistä, totean, että olette aiemmin kannellut näistä asioista Loviisan kaupungille, ja kaupunginhallitus on päätöksessään 9.2.2026 § 39 todennut menettelyn virheellisyyden tältä osin. Kantelussanne ei ole esitetty näiltä osin sellaisia seikkoja, jotka antaisivat minulle aiheen ryhtyä mainittuja asioita uudelleen tutkimaan.

Olette kannellut ympäristöpäällikön esteellisyydestä ennakoasenteen perusteella myös Loviisan kaupungille osoittamassanne kantelussa sekä valittanut Helsingin hallinto-oikeuteen luonnonmuistomerkin rahoittamista koskevassa asiassa muun ohella ympäristöpäällikön ennakoasenteeseen perustuvan menettelyvirheen perusteella. Loviisan kaupunginhallituksen edellä mainitun kanteluratkaisuun sisältyvän arvion mukaan asiassa ei voida nähdä ympäristöpäällikön olevan esteellinen ennakkokäsityksen tai muidenkaan hallintolaissa säädettyjen esteellisyysperusteiden nojalla. Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen 25.9.2025 nro 6014/2025 perustelujen mukaan asiassa ei ollut katsottava tapahtuneen sellaista menettelyvirhettä, jonka johdosta valituksenalainen päätös olisi kumottava. Ympäristöpäällikön henkilökohtaisen selvityksen perusteella hänen käsityksensä asiasta on muodostunut hänen koulutukseensa perustuvaan substanssiosaamiseen. Minulla ei kerrotun perusteella ole syytä arvioida asiaa toisin kuin Loviisan kaupunginhallitus ja Helsingin hallinto-oikeus eli todeta ympäristöpäällikön olleen esteellinen väitetyn ennakkokäsityksen perusteella.

Kantelunne mukaan Loviisan kaupunginhallitus ei ole varannut Teille tilaisuutta antaa vastinetta edellä mainitun kanteluasianne käsittelyn yhteydessä. Kuten hallintokanteluiden käsittelyä koskevan hallintolain 53 b §:n esitoista ilmenee, ei kantelijan kuuleminen hankitusta selvityksestä ole kanteluasian ratkaisemisessa välttämättä tarpeen, koska kantelija ei ole asiassa varsinaisesti asianosaisen asemassa. Kun lisäksi otetaan huomioon Loviisan kaupunginhallituksen

kanteluasiaanne liittyvän ratkaisun lopputulos, jossa on todettu virheellisyys asian käsittelyssäsiltä osin, kuin kantelunne on koskenut diaariin kirjaamatta jättämistä ja tietopyyntöön saamanne vastauksen viipymistä, ja muilta osin asiassa olevan kyse Helsingin hallinto-oikeuden lainvoimaisesta päätöksestä 6014/2025, jonka osalta kantelu ei johda toimenpiteisiin, ei vastineen pyytämättä jättämisellä voida arvioida olleen sellaista vaikutusta asian käsittelyyn tai oikeusturvaanne, että kaupunginhallituksen menettely olisi syytä todeta tällä perusteella lain tai hyvän hallintotavan vastaiseksi.

Kertomanne mukaan ympäristöpäällikkö on kuvannut kotirauhanne piiriin kuuluvia puita ilman ennakoilmoitusta. Ympäristöpäällikkö on henkilökohtaisessa selvityksessään todennut kuvanneensa kiinteistönne rajalla sijaitsevaa kasvillisuutta kadulta. Totean, että tällainen kiinteistön rajakasvillisuuden kuvaaminen, jos kasvillisuus näkyy avoimesti esimerkiksi kadulta, ei vielä pääsääntöisesti itsessään loukkaa kenenkään kotirauhan suojattua piiriä. Kun asiassa ei ole väitettykään, että kuvissa olisi sinänsä ollut mitään yksityisyyttä loukkaavia yksityiskohtia, ei ympäristöpäällikkö ole tällä menettelyllään arvioni mukaan loukannut kotirauhaanne sillä tavalla, että minun olisi aiheellista siihen laillisuusvalvonnallisin keinoin puuttua.

Minulla ei edellä kerrotuin perustein ole asiasta käytettävissäni olevan selvityksen perusteella perusteita todeta Loviisan kaupungin viranomaisten tai viranhaltijoiden menetelleen lainvastaisesti tai laiminlyöneen velvollisuuksiaan. Asia ei näin ollen anna aiheutta toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Elina Nyholm

OKV/682/10/2026-OKV-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Nyholm Elina 913075871

2026-09-11

Martikainen Petri 912197940

2026-09-11